

۲۰ دقیقه

شیمی (۱)

کیهان (ادگاه عالم)

فصل از ابتدای شمارش

ذره‌ها از روی چشم آنها تا

پایان توزیع الکترون‌ها در

لایه‌ها و زیر لایه‌ها

صفحه‌های ۱۶ تا ۳۰

۴۱- کدام گزینه با سایرین از لحاظ درستی و نادرستی متفاوت است؟

۱) طول موج ساطع شده از کنترل تلویزیون کمتر از 400 nm است؛ به همین علت با چشم انسان دیده نمی‌شوند.

۲) هر چه میزان شکستگی پرتو در هنگام عبور از منشور بیشتر باشد، انرژی آن کمتر است.

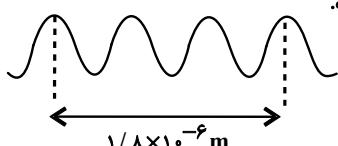
۳) پرتوهای الکترومغناطیسی با طول موج ۱ متر در دسته امواج رادیویی قرار می‌گیرند.

۴) اگر پرتویی را با چشم نتوان دید، به طور حتم نمی‌توان با دوربین گوشی نیز آن را مشاهده کرد.

۴۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر، درست است؟

• مقایسه طول موج پرتوهای حاصل از شعله گاز شهری (A)، شعله شمع (B) و سنتوار صنعتی (C)، به صورت $C > B > A$ است.• نوار آبی رنگ در طیف نشری- خطی اتم هیدروژن مربوط به بازگشت الکترون از لایه با $n = 4$ به حالت پایه است.

• کم انرژی‌ترین نوار رنگی در طیف نشری خطی هیدروژن تقریباً با شعله ترکیب‌های لیتیم هم‌رنگ است.

۲ (۴)

۱ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۴۳- ... گرم از ماده ... دارای ... است. ($C=12, H=1, O=16, Ca=40$: $\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)۱) $4/5$ مول ترکیب - CH_4 ۲) $2/5$ مول ترکیب - O_2 ۳) $2/2$ مول اتم اکسیژن - CO_2 ۴) $2/2$ اتم اکسیژن - CaCO_3

۴۴- کدام عبارت نادرست است؟

۱) طیف نشری خطی هر عنصر همانند خط نماد روی اجنباس، منحصر به فرد است و به عدد اتمی آن عنصر بستگی دارد.

۲) به فرایندی که در آن یک ماده با جذب انرژی از خود پرتوهای الکترومغناطیس گسیل می‌دارد، نشر می‌گویند.

۳) اگر نور نشر شده در نتیجه پاشیدن محلول نمک یک عنصر فلزی به شعله را از منشور عبور دهیم، طیف نشری خطی آن فلز به دست

می‌آید.

۴) پرتوهای الکترومغناطیس با طول موج کوتاه‌تر از 400 nm به هیچ طریقی قابل مشاهده نیستند.

۴۵- چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

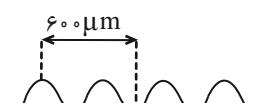
- میزان انحراف نور در منشور با طول موج نور، رابطه عکس دارد.

- رنگ شعله ترکیبات سدیم، زرد است و در داخل لامپ‌های بزرگراه‌ها و آزادراه‌ها، سدیم کلرید به حالت بخار وجود دارد.

- موج الکترومغناطیسی با شکل رویه‌رو با چشم انسان قابل رویت است.

- تعداد خطوط طیف نشری خطی هر عنصر با عدد اتمی آن رابطه مستقیم دارد.

- طیف نشری خطی هیدروژن همانند لیتیم دارای ۴ رنگ در ناحیه مرئی است و قرمز رنگ مشترک هر دو است.

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۴۶- در مورد طیف نشری خطی عنصرها، همه مطالب زیر نادرست‌اند؛ به جز ...

- (۱) طیف نشری خطی عنصر لیتیم، مانند هیدروژن است و نمی‌توان از روی طیف نشری خطی، آنها را شناسایی کرد.
- (۲) فاصله دو درجه متوالی در موج‌های الکترومغناطیس رادیویی بلندتر از ریزموج‌ها است.
- (۳) در طیف نشری خطی عنصر هیدروژن همانند لیتیم، کمترین و بیشترین انرژی به ترتیب متعلق به خطوط سرخ و بنفش است.
- (۴) در طیف نشری خطی عنصرهای لیتیم و هیدروژن، هرچه به سمت طول موج‌های بلندتر می‌رویم؛ فاصله خطوط از هم بیشتر می‌شود.

۴۷- کدام گزینه درست است؟

- (۱) الکترون فقط در نواحی خاصی اطراف هسته دیده می‌شود.
- (۲) برای الکترون برانگیخته، نشر نور، مناسب‌ترین شیوه برای از دست دادن انرژی است.
- (۳) انرژی لایه‌های الکترونی پیرامون هسته اتم‌های مختلف با هم برابر است.
- (۴) انرژی در نگاه ماکروسکوپی گستته و در نگاه میکروسکوپی پیوسته است.

۴۸- اگر $O = 16 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$ / 2×10^{24} مولکول از ترکیب XO_2 ، جرمی معادل ۱۷۶ گرم داشته باشد، جرم مولی XO چند گرم بر مول است؟

۲۸ (۴) ۴۴ (۳) ۶۰ (۲) ۳۰ (۱)

۴۹- چند مورد از موارد زیر، صحیح است؟

- الف) بر اساس مدل لایه‌ای اتم، الکترون‌ها در فواصل مشخص و معینی در اطراف هسته حضور دارند که لایه نامیده می‌شوند.
- ب) انتقال الکترون برانگیخته از لایه‌های بالاتر به لایه دوم، همواره باعث ایجاد نور مرئی می‌شود.
- پ) طیف نشری خطی هیدروژن در ناحیه مرئی به گونه‌ای است که هرچه به سمت پرتوهای پر انرژی‌تر برویم، اختلاف طول موج دو پرتو متوالی از هم، کمتر می‌شود.
- ت) انتقال الکترون از لایه $n = 5$ به لایه $n = 2$ در اتم اکسیژن، نوری با طول موج 434 نانومتر ایجاد خواهد کرد.
- ث) داد و ستد انرژی هنگام انتقال الکترون همانند مصرف انرژی در بالا رفتن از یک سطح شیبدار است.

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۵۰- کدام موارد از عبارت‌های زیر، جمله داده شده را به درستی تکمیل می‌کنند؟

زیرلایه با ...

(آ) $n+1=5$ ، شامل $3d, 4p, 5s$ می‌باشد.

ب) $I=2$ از لایه دوم به بعد شروع به پر شدن می‌کند.

پ) $I=1$ حداقل ۶ الکترون می‌تواند در خودش جای دهد.

ت) $n+1=1$ فقط می‌تواند در لایه اول وجود داشته باشد.

۴ (آ، پ و ت) ۳ (ب، ت) ۲ (آ، ت) ۱ (ب، پ)

-۵۶- مولکول از اکسید عنصر فسفر با فرمول کلی P_xO_6 ۲۲g جرم می‌باشد. در ۱۱۰ گرم این ترکیب چند گرم اکسیژن

$$\text{وجود دارد؟ } (O = 16 \text{ g/mol}^{-1})$$

۳۲ (۴)

۴۸ (۳)

۶۴ (۲)

۹۶ (۱)

-۵۷- آلیازی از آهن و مس حاوی ۳۰ درصد جرمی مس می‌باشد. نسبت تعداد اتم‌های آهن به تعداد اتم‌های مس در این آلیاز کدام است؟

$$(Cu = 64 \text{ and } Fe = 56 \text{ g/mol}^{-1})$$

$\frac{8}{3}$ (۴)

$\frac{3}{8}$ (۳)

$\frac{7}{3}$ (۲)

$\frac{3}{7}$ (۱)

-۵۸- پاسخ صحیح سوالات «آ» و «پ» و پاسخ نادرست سوال «ب» در کدام گزینه آمده است؟

آ) مناسب‌ترین راه برای یک الکترون برانگیخته جهت از دست دادن انرژی چیست؟

ب) نحوه انتقال الکترون از یک لایه به لایه‌ای دیگر چگونه است؟

پ) بور با چه پیش‌فرضی مدل اتمی خود را برای هیدروژن بیان کرد؟

(۱) نشر نور - ب: پیوسته - پ: الکترون دارای انرژی معینی است.

(۲) آ: جذب نور - ب: کوانتموی - پ: الکترون دارای میزان نامعین انرژی است.

(۳) آ: نشر نور - ب: کوانتموی - پ: الکترون دارای انرژی معینی است.

(۴) آ: جذب نور - ب: پیوسته - پ: الکترون دارای میزان نامعین انرژی است.

-۵۹- با توجه به طیف نشري خطی اتم هیدروژن کدام یک از عبارت‌های زیر، نادرست است؟

۱) در اتم هیدروژن، الکترون برانگیخته با از دست دادن انرژی تنها به لایه دوم می‌تواند باز گردد.

۲) اختلاف سطح انرژی لایه‌های الکترونی متواالی در اتم هیدروژن با افزایش فاصله از هسته، کاهش می‌یابد.

۳) بلندترین طول موج مرئی در طیف نشري خطی اتم هیدروژن برابر 656 nm است که مربوط به نوار رنگی قرمز است.

۴) حرکت الکترون از تراز $n=2$ به $n=5$ نیاز به جذب انرژی به اندازه انرژی پرتوهای نیلی رنگ دارد.

-۶۰- کدام گزینه، جمله زیر را بهطور نادرست تکمیل می‌کند؟

«زیرلایه $3d$... از زیرلایه $4s$ دارد.»

۱) عدد کوانتموی فرعی بزرگ‌تری

۲) گنجایش الکترون بیشتری

۳) مجموع $n+1$ بزرگ‌تری

۴) عدد کوانتموی اصلی بزرگ‌تری